

Avançament editorial: La Fundació Rafael Campalans ha editat part de les memòries de Joan Reventós, que presentarà dijous el president Montilla en un acte

Record dels anys joves

Joan Reventós parlant en un dels primers actes de l'aleshores denominat PSC (PSC-PSOE), fruit de la fusió dels diversos partits socialistes ■ ROBERT RAMOS

'Tal com ho vaig viure'

Tal com ho vaig viure, el volum de memòries de Joan Reventós, és també un llibre homenatge al polític desaparegut l'any 2004. Inclou diversos articles de Raimon Obiols, Jordi Font, Josep Maria Ainaud, Francesc Casares, Josep Maria Castellet, Hilari Raguer i Alberto Oliart, entre d'altres.

Les memòries del qui va ser líder del PSC, Joan Reventós, abasten des del 1927 fins al 1958. És el que va escriure abans d'emmalaltir de forma irreversible l'any 2001. Reventós recull des del seu naixement a la Casa de les Punxes de Barcelona, fins als inicis de l'MSC, passant per la coincidència amb Jordi Pujol durant la joventut.

Anys cinquanta

La primera acció *avant la lettre* la vam practicar a Arenys de Mar, on sabíem que els falangistes celebraven un recés. Amb en Pujol, que portava el cotxe del seu pare, en Pere [Figuera] i jo mateix, proveïts de pots de pintura negra i les corresponents brotxes, vam pintar diverses parets del Rial i carrers de la vila d'Arenys.

La festeta pictòrica es va acabar en ser descoberts per un *sereno*, que ens va seguir a distància fins al cotxe. A en Jordi Pujol li va costar arrencar perquè, amb el nerviosisme de tots, havia oblidat posar el contacte abans d'impulsar el *demarré*. Un tret a l'aire del *sereno*, penso que per cobrir-se ell mateix de possibles responsabilitats, va acabar amb tots els nostres dubtes i vacil·lacions, i vam tornar sans i estalvis a Barcelona. D'aquella primera experiència, em quedaria per sempre la dita d'en Pere: "La por és lliure".

D'aquesta aventura inicial va venir l'aplicació d'un mètode, en certa manera rígid, que Pere Figuera va aplicar sempre més: la reflexió aprofundida sobre el que s'havia fet, per treure'n experiències pràctiques per al futur; el mòbil quedà ben definit per Pere Figuera: "Només Catalunya".

A mesura que avançàvem ens vam fer més pràctics en la col·locació de banderes. Els dies més atractius per a nosaltres eren Sant Jordi i l'Onze de Setembre, però també eren els més vigilats.

Col·locàvem banderes arreu: a Can

Jorba, al Portal de l'Àngel, a la casa que fa cantonada Pelai amb plaça Catalunya, a les Rambles. Aquesta última fou col·locada personalment per Jordi Pujol, amb un doble gest de coratge i serenitat. Recordo també com a contrast la col·locada a la casa de la cruïlla de Gran Via amb plaça Universitat, en què el company que ho va fer, al terrat, li va agafar una vomitera pels nervis passats, en baixar les escales de la casa. Un dels debats més apassionants que Pere Figuera tingué amb ell mateix gira a l'entorn de donar resposta a la qüestió de si els membres dels grups d'acció havien d'anar armats. Per aclarir-se va voler conèixer l'opinió d'alguns dirigents dels GNR (Grups Nacionalistes de Resistència) i dels formats pel Front Nacional de Catalunya. Uns i altres eren els antecedents del que ell propugnava i perseguia.

[...] La dimissió de Josep Irla, el 1954, de la presidència de la Generalitat de Catalunya a l'exili provocà una picabaralla entre els catalans exiliats, iniciada per l'intent de fer complir les previsions successòries establertes per l'Estatut interior de Catalunya, que assenyalava que, per la seva condició de vicepresident del Parlament, era Manuel Serra i Moret qui hauria de ser nou president.

La situació creada per la dimissió fou aprofitada en un primer moment per Josep Pallach, qui, amb la seva característica agilitat i rapidesa polítiques, muntà una considerable acció per fer progressar aquests propòsits. La reacció d'Esquerra Republicana de Catalunya i de la seva secretaria general, que exercia Josep Tarradellas, fou lenta tot i que la majoria dels di-

putats del Parlament de Catalunya a l'exili eren d'aquell partit. Amb pas segur, l'acció de Tarradellas s'orientà i es concretà en la convocatòria dels diputats del Parlament a la ciutat de Mèxic, en els locals de l'ambaixada de la Segona República a la capital asteca, on es gaudia del benefici de l'extraterritorialitat. El 7 d'agost del 1954 Josep Tarradellas i Joan fou elegit president de la Generalitat de Catalunya pels diputats del Parlament.

He d'afegir que aquesta controvèrsia o petita batalla a nosaltres, a Barcelona, ens quedava molt lluny. Tanmateix, motivà una actitud crítica de la direcció del MSC a l'interior, que retreia a J. Pallach el fet d'haver emprès un moviment tàctic no reeixit. És a dir, es va considerar que s'havia lliurat una batalla sense haver-ne fet les previsions adequades per tal d'anticipar-se al resultat i formar un criteri sobre les conseqüències que en podien derivar. Una batalla que, al nostre parer, no s'havia d'haver plantejat o s'havia d'haver fet d'una altra manera. ■

"La dimissió del president Josep Irla l'any 1954 provocà una picabaralla entre els catalans exiliats"